

Climent Oliveró, fotògraf de postals (1908)

Assegut just al centre de la fotografia, Climent Oliveró Torrens, amb els treballadors de la seva impremta a Barcelona, on va néixer el 28 de gener de 1870 i va morir el 7 de desembre de 1938.

Foto: Carme Pagès Oliveró (arxiu particular)

Un dels seus trets característics és que al començament signava les edicions amb les inicials C.O, fetes amb tinta verda i vermella, com va explicar la documentalista Maria Teresa Llordés Llordés, mentre classificava una part del llegat Oliveró, per al Museu de la Ciència i la Tècnica de Catalunya, amb seu a Terrassa. Aquest museu conserva una gran col·lecció de postals, realitzades per fotògrafs a les ordres d'Oliveró, que van recórrer bona part de pobles i ciutats de Catalunya, on captaven sobretot les fàbriques, entre elles les de Sabadell (catalogades) i Manresa, tot i que bona part de postals i fotografies estan disperses en diverses col·leccions particulars. Per exemple, un manresà en té més de 50. Editor i comerciant, als divuit anys va fer realitat la vocació d'impressor en establir-se en un petit local del número 16 del carrer Baix de Sant Pere, tot i que ben aviat va ampliar el taller, en dedicar-se a negocis com llibreria, papereria i joguines, moment en què es va establir en uns locals nous de la Riera de Sant Joan, número 33. A causa de la reforma de la Via Laietana va traslladar la impremta al número 45 del carrer de Sant Pere Més Alt, mentre els altres negocis els va retornar a Sant Pere Més Baix, però al número 37. Les últimes fotografies d'Oliveró van signades amb les inicials C.O.T i són amb tinta blava, editades amb bromur, que hi dona una resolució espectacular, pel valencià Andrés Fabert, que també va fotografiar Manresa.

En fotografies anteriors ens havíem referit als primers fotògrafs de la ciutat. Fins a dia d'avui, Benet Cabanes Prunés n'està considerat el primer. Sabem que va establir l'estudi de retrats de fotografia al número 2 del Born, des de l'1 d'agost de 1858, i coneixem que treballava amb la

Impremta Roca. No és gens clar que el fotògraf gal·lès Charles Clifford viatgés a Manresa el 1860, ja que algunes de les fotografies que se li atribueixen no estan ben definides quan els experts han deixat clar que era un fotògraf d'alt nivell. A més, ja vam assenyalar la hipòtesi que va estar a Catalunya la tardor del 1858 i la fotografia del Pont Vell des de sota la via del tren, seva sens dubte, la datem el 1858, tenint en compte que encara hi apareix el Molí nou enderrocat aquell any i en el seu lloc s'hi va construir la fàbrica Argemí Gallifa que ja funcionava el 1959. Un altre factor a considerar és que Benet Cabanes va fer inicialment diverses vistes de Manresa, tot i que fins ara només una forma part de l'arxiu particular d'un col·leccionista manresà. L'estudiós Joan Vila-Masana Portabella traurà a finals d'aquest setembre un llibre editat per Parcir, sobre els inicis de la fotografia a Manresa fins al 1939, amb moltes imatges inèdites.